

Karjalan Liiton juhlassa perinteitä ja uusia näkökulmia

kokonaisuuden ja todistivat liiton monitahoisesta työstä. Aikanaan liitto perustettiin sosiaalisten, taloudellisten, kulttuuristen ja poliittistenkin haasteiden puristuksessa. Yhteiskunnallinen rooli on edelleen muovautuneena jäljellä ja kulttuuristen tekijöiden rooli on kasvanut entistä keskeisempään asemaan. Esittävästä kulttuuriannista antoi vahvimmat näytöt maestro **Jaakko Ryhänen**, jonka komea **Merikanto**-sarja sai rinnalleen persoonalliset tulkinnat myös uudemmista sävellyksistä. Karjalaisen ruokakulttuurin voima ja vivahteet tulivat todistetuiksi iltajuhlan myötä, keittiömestareina **Aira Viitaniemi** ja **Pekka Pärssinen**.

Kuva Karjalan Liiton perustamispäivältä 20.4.1940. Presidentti Kyösti Kallio järjesti tervehdysvastaanoton kokousväelle. Johannekselaisten edustaja opettaja Taavi Laurikainen sotilaspuvussaan toinen oikealta.

Murretta ja tutkimussatoa

Juhlaseminaariin oli koottu kuvakulmia monipuolisesti, yhteiseksi teemaksi muodostui Karjala ajassa. **Tuomas Tepora** toi esiin vanhaa talvisodan jälkeistä mielialojen seuranta siinä, miten siirtokarjalaiset otettiin vastaan enemmän tai vähemmän väliaikaisissa vastaanottopitäjissä. Julkinen kuva oli kauniimpi kuin koettu arki ja maanunnalliset erot, jopa pitäjakohtaiset erot olivat merkittäviä. Seurantamenettely oli toisaalta valjastettu tunnistamaan helpommin kiroja kuin kiitoksia.

Outi Fingerroos rakensi ajankoh-taiskuvaa Karjalaan ja karjalaisuuteen liittyvistä tutkimuksista. Eri alojen tutkijoiden taustalta kuuluu haastateltujen ääni ja kokemuksistaan kirjoittaneiden äänet. Sen lisäksi hän nosti näkyviin uudempien maahanmuuttajien kokemuksia, joissa koti-ikävä ja suhteet valtaväestön kanssa ovat yksilötasolla sukunäköisiä siirtokarjalaisten tuntojen kanssa.

Kristiina Korjonen-Kuusipuro on tutkinut Vuoksen ja ihmisten suhdetta. Kaksisataa vuotta jatkuvuutta ja muutosta 150 kilometriä pitkän vesiväylän varrella on erikoinen tutkimuskohde. Vastaan tulee myyttinen virta, elinkeinojen voimatekijä, kotiseudun sielunmaisema, sodan puolustuslinja, menetyksen tunne, kahden valtion yhteistyö, uusien asukkaiden kokemus, kotiseutumatkoihin muistipakka.

Kaisu Lahikainen kääntää murteelle ja elää murteella. Lappeenrannassa asuvana hän on samalla toiminut uudemman etelä-karjalaisen murteen keskellä ja kokenut kielen muutoksen ympärillään. Eläväinen esitys sopi hienosti liiton teemaan karjalaisesta sanankäytöstä.

Juhlaseminaarin luennoitsijat, vasemmalta FM Kaisu Lahikainen, FT Tuomas Tepora, FT Kristiina Korjonen-Kuusipuro sekä professori Outi Fingerroos.

Oopperalaulaja Jaakko Ryhänen ja säestäjänsä Tuuli Takkala toivat juhlapäivään tasokkaan musiikki-tervehdyksen.

Juhlakuvat:
Karjalan Liitto ry/Saija Peltas

Perustamiskuva:
Johannes-Seuran arkisto/ Taavi Laurikaisen kuvat

Tuloksista palkittiin

Viime vuoden toimintakilpailun parhaat saivat kunniakirjansa juhlapäivän yhteydessä. Karjalaseurojen ykkössijoja veivät sarjoissaan Hyvinkää, Turku, Hamina, Virolahti ja Joutseno. Paimio nousi kunniakkaalle kolmossijalle. Pitäjaseurojen osalta Hiitola jatkoi kärjessä, Suolahti kakkosena ja Johanneksen sijoitus oli tällä kertaa neljäs, niukasti Impilahden perässä. Pitäjälehtien isoimmassa sarjassa laadukkuudesta palkittiin Kurkijokelainen. Johannes-Seura sai oman kunniakirjansa urheilun saralta, sarjansa kolmas sija Karjalan Maljan tavoittelussa. Aktiiviset suunnistaja-perheet ratkaisivat hyvän tuloksen ja sijoituksen.

– Hannu Rastas –

Päätoimittajan kynästä

Johannekselaisen päätoimittaja **Hannu Rastas**

Pro Carelia Ulla Appelsinille

Karjalan Liiton erityinen huomionosoitus Pro Carelia-ansiomerkki on ollut jaossa vuosituhannen vaihteesta alkaen. Ansiomerkkin 26. saaja on Ilta-Sanomien päätoimittaja Ulla Appelsin. Myöntämisperusteena on merkittävä toiminta luovutetun Karjalan historian sekä karjalaisen kulttuurin tunnetuksi tekemisessä. Olemme kohdanneet tuon toiminnan hänen aloitteestaan julkaistuissa Ilta-Sanomien liitteissä. Niissä on valotettu maamme historiaa ja erityisiä teemoja persoonallisin ottein, tuotu teemat lähemmäksi lukijaa. Sotavuosien vaiheet ja Karjala ovat olleet liitteiden aiheina useasti. Olemme kohdanneet vastaavan Karjala-aktiivisuuden kahdessa valokuvanäyttelyssä, jotka lähtivät Helsingistä laajalle kiertueelle. Toisen aiheena oli Viipuri ja toisen Karjala laajemmin. Ilta-Sanomat kokosi näyttelyaineiston ja sitä täydentävät tietoiskut.

Päätoimittaja Ulla Appelsinin esimerkki osoittaa, että lehdistöllä on edelleen vahva vaikutus ja teknisten muutosten keskelläkin kannattaa panostaa sisältöön sekä avata uusia ovia. Onnittelemme.

Karjala ja Välimeri

Euroopan Unionin etelärajalla on mittava ja vaikeasti hallittava siirtolaisongelma. Sadattuhannet olojaan pakenevat tai parempaa haluavat ovat pyrkimässä Välimeren yli erityisesti Italiaan ja sen kautta kauemmaksi. Viime vuoden aikana tulijoita oli vajaat kaksisataatuhatta, tänä vuonna määrä nousee ilmeisesti selvästi yli tuon lukeman. Tilanteen hoitoon tai jonkinlaiseen lievitykseen on valjastettu koko EU:n voimavaroja sekä yhteisten päätösfoorumien ponnistelua. Tuloksista ei silti ole takeita.

Tuollainen uutisointi palauttaa mieleen suomalaiset sodan ajan haasteet. Liikkeellä olleen siirtoväestön määrä ylitti 400.000 henkeä. Tämä tilanne hoidettiin samalla ankarissa sotaponnistuksissa olleen kotimaan toimesta eikä laskennan aikatauluna ollut vuosi, vaan viikot ja enintään muutamat kuukaudet. Asumisen, elintarvikehuollon, terveydenhuollon ja sosiaalihuollon haaste oli valtava, vaikka vaatimustaso ei ollut hyvinvointiyhteiskunnan nykymallia.

Tuollaiseen tehtävään tarvittiin kansallista yhteishenkeä ja uskallusta tarttua ongelmiin tavoitteena ratkaista niitä, vaikka mittakaava on ollut voimien ääri rajoilla. Tämän päivän esimerkit kertovat, ettei suurikaan hallintokoneisto ole taitava ratkomaan yllättäviä haasteita. Pystyisikö Suomenkaan nykyinen hallintohimmeli hoitamaan evakkojen asiaa.

Karjalan Liitto perustettiin yhteiskuntaan, jossa haasteiden mittaluokka ja aineelliset voimavarat olivat epäsuhtaiset. Henkisiä voimavaroja vahvistettiin, rakenteita muokattiin. Järjestökenttä teki yhdessä valtiovallan ja vahvojen yksilöiden kanssa mahdollisesta totta.

Valkovuokkoja Kaarinassa

Kuva: Riitta Kukkonen

Aineiston toimittaminen

Aineiston toimittamiseen on käytettävissä useita eri vaihtoehtoja. Mieluiten otamme vastaan valmiiksi sähköiseen muotoon tehtyä aineistoa eli sähköpostilla tai levykkeillä toimitettua, mutta kaikki perinteiset menettelytavat ovat edelleen myös käytössä.

Sähköpostilla aineiston voi toimittaa osoitteeseen **hannu.rastas@dlc.fi** tai **marjatta.haltia@kolumbus.fi**. Levykkeet ja paperilla olevan aineiston voit lähettää osoitteella: tai voit toimittaa sen seuran toimistoon Piikkiöön: Johannekselainen, Myllytie 1, 21500 Piikkiö.

Pyydämme toimittamaan aineiston seuraavasti:

Seuraava numero ilmestyy kesäkuun alussa. Aineiston toimittaminen viimeistään 23.5.2015 mennessä (painopv 4.6.).

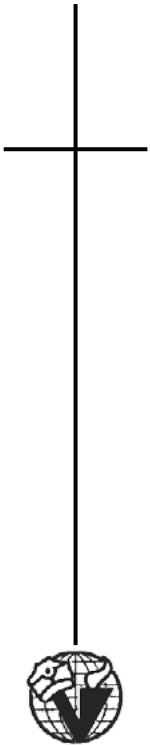
Lehti lähtee jakeluun suoraan kirjapainosta. Osa tilaajista saa sen jo painopäivää seuraavana päivänä ja kaikki kotimaan tilaajat viimeistään kolmantena arkipäivänä painopäivän jälkeen. Jos aineiston toimittamisesta on kysyttävää tai ilmenee häiriöitä jakeluaikataulussa, ottakaa yhteyttä lehtitoimikunnan jäseniin.

Lehtitoimikunta

Kuolleita

Riitta-Liisa Kastu o.s. **Kouki** kuoli 24.3.2015 Turussa. Hän oli syntynyt 3.11.1942 Viipurissa. Kaivaten muistavat siskot ja veli perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunattu Kuusiston kirkossa 25.4.

Rakas isämme ja pappamme

Lauri Paavolainen

s. 26.11.1914 Johannes, Tikkala
k. 1.3.2015 Rusko

Karjalan kunnailta alkanut tie on kuljettu vanhuuden iltaan. Nyt päättynyt on elon tie, valkein siivin enkelit, hellästi kantain sinut taivaan kotihin vie.

Kiittäen ja kaivaten
Marja
Tapani ja Anneli
Tapio ja Mirja
Sisko Mirjam
Lastenlapset perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos Ruskon Maunukodille Laurin hyvästä hoidosta.

Merkkipäiviä

93 vuotta

8.4.2015 **Mirjam Sailola** o.s. **Paavolainen** Littoisissa.

Pääskys

Teil vissii on käynt samal viisii ko miul aika usjast, et yht äkkiä juolahtaa mielee joku asja tai tapahtuma, kauva sit eletyst.

A miul käi sillee täs yks alkukesäpäivä ”murkina jälkee” parvekkeel loikoil-les. Pääskysset suijailiit iest takasii sinistä taivasta vaste ja käki kukku. No - mie olinkii yht’äkkiä ”Kose määl”. Pyhäpäivä sillokii ja elettii vissii vuotta 1943. Pääskysset samalviisii, kiurut vähä korkiammal, ja pajulinnut ja muut eteläst tulleet ”jälleenrakentajat” alempana. Kiire ol kaikil! Niil ei olt aikaa ees pyhhää pittää. No, myö istuttii Penan kans – hää on miu serkku – siin tiepuoles, sillast vähä matkaa ylöspäi, ja kiusattii muurahaisii! Kaivettii paljail varpail kuumaa hiekkaa kuoppa ja katsottii kui äkkiä muurahaine tulloo ylös. Ol semmone luova tauko, sen päivä tärkeimmät ol tehty. Tultu jostai Ruokimäe puolelt, viskottu ne tavanomaiset kivet koskee, sin ”Ämmäpolvel” päi. Kilpailtii, kumpi pitemmät heittää. Pena siinä voiton heitti, hääkö ol sillo vuotta vanhempi, on muute vieläkkii! Sit taas yläpuol koskee, oltii siin kohas mis joki ottaa vauhtii ja silittää tuulen virittämät rypyt, enneko syöksyy kivikkoo. Se ol paikka mis ol hyvä heittää vesleippii! Pena tietyst voitti senkii kilvan, mut siin voitos ei olt ikäerol mittää tekemist. Hänel nyt vaa sattu olemaan lätyskämmät kivet!

Siin sitä sit vaa istuttii- ja turhauvuttii. Pena tokaskii et ”ois vaik tupakkaa!” Samal kuulu rapinaa, Karhukivelt päi tulloo mies polkupyöräl.

”Kytä-Uuno”, ei sanota päivää, ei olla näkevinnääkää. Istutaa selät tielle päin. Tulija jarruttaa yht’äkkiä. Viskaa pyörän nurin ja tokasoo, ”Kas-kas, kukas siihe tupakat?” Siin melkei meijä selä takan keskel tietä on puolikas ”lupiaski” levällää. Tulija alkaa nappii paperossii. Myökii aletaa herätä, aletaan kurotella, mut Uuno on sukkelamp. Hää kerkiää sieppaamaa aina ensiks just sen tupakan mitä myö tavotellaa! Sit oikasee selkensä, asettelee ”pillit” askii, aski taskuu ja katsoo meihi päi ja naurahtaa että ”Heh-Heh, ettäh työ saa viel polttaakaa!” Nostaa pyörän, jalka petalil, potkasoo toisel vauhtii ja männöö menojaan.

Voiha myrkky! Äske viel nii kirkas taivas muuttu yht’äkkii mustaks. Kivemurikkakii tuos ies pit potkasta, mut eihä se oikee käynt, paljas jaloin ko ollaa! Mut kivi kättee ja... Siin tie vieres ol viel pätkä piikkilankaestettä ja yhe tolpa pääs läpiammuttu kypärä. Se sai olla nyt kiuku purkaukse kohe. Kivi kohti ja osuma! Ryssä per... Niiko se ois olt se kypärä syy, ettei myö oltu hoksattu niit tupakkoi siin tiellä. Mut kyl helpotti!

Sekkii suru sit aja myötä ”haihtu”. Elämä jatku ja täs ollaa, nii et tälläsii muis-teloi sielt lapsuuvest toivat miul pääskysset.

– Antero Syrjäsuu –

*Tervehdimme sua,
äiti kultainen,
kaiken hyvän
eestä kiittäen.*

Immi Hellén

Tapahtumakalenteri

2015

TOUKOKUU

16.5.

Hörkön sukuseuran kevätretki Turun kasvitieteelliseen puutarhaan, (ks. sivu 8)

29.-31.5.

Johannes-Seuran kotiseutumatka

KESÄKUU

13.-14.6.

Karjalan Liiton kesäjuhlat Hyvinkäällä, (ks. sivu 3)

14.6.

14.6. Johannes-Seuran matka KL kesäjuhille (ks. sivu 8)

HEINÄKUU

12.-17.7.

Johannes-Seuran bussimatka Norjaan, Osloon (ks. sivu 8)

25.7.

Johannesjuhlat Liedossa

Päättilän koulupiiriläisten tapaaminen Monitoimitalolla 25.4.2015

Hiljaisella hetkellä aloitettiin. Monta koulupiiriläistä oli poistunut keskuu-destamme viime tapaamisen jälkeen. Osanottoluetteloon saatiin vain 21 ni-meä, mikä on tapaamisien pienin luku. Se selittyy sillä, että hannukkalalaisilla oli häät. Se on vain hyvä, sillä häät ovat merkki elämän ja sukujen jatkumisesta. Tulee uusia sukupolvia.

Kaukosen Väinön johdolla laulettiin Satumaa. Välillä haasteltiin ja muisteltiin. Laulu Kirje isältä johdatti kirjeen lukemiseen. Kaukosen Oton kirje vel-jelleen Jaakolle Luvialle oli kirjoitettu Hannukkalassa ja oli päivätty 27.10.1941. Kirje alkoi: ”Terveisiä täältä oikeasta Suomesta.” Kirjeen lukemisen aika-na koko luokka kuunteli ihan hiljaa mitä Otto kertoi kirjjeessään kylien sodanaikaisesta tilasta. Selviteltiin myös Kivitokeen ja Päättilän kylien rajoja, asi-antuntijana Haakanan Urho.

Kahvin juonnin, piirakoiden syönnin ja arpajaisten jälkeen koulupäivä päät-tyi Karjalaisten lauluun. Toivoteltiin hyvää kotimatkaa ja tapaamisiin Johannesjuhlilla Liedossa.

– Äijäskän Petun Hanski –

Johannes-Seuran toimiston aukioloajat

KE 13.5.	12 – 17
LA 16.5.	10 – 15
KE 20.5.	12 – 17
KE 27.5.	12 – 17
KE 3.6.	12 - 17
LA 6.6.	10 – 15
KE 10.6.	12 – 17
KE 17.6.	12 – 17

Hyvä lukijamme,
lähetämme tämän Johannekselaisen niillekin tilaajille, joiden tilausmaksulasku on vielä avoinna.
Jos haluat tilauksesi jatkuvan, suorita maksu niin, että se näkyy seuran tilillä viimeistään 25.5.2015.
Keväisin terveisin

Johannes-Seura ry / Johannekselainen

”Tule juhille Lietoon, saata toistenkin tietoon, että Johannesjuhlat jälleen Liedossa on”

Näillä nimimerkki Heletin sanoil-la kutsuttiin tasan 50 vuotta sitten johannekselaisia ystävineen saapumaan Johannesjuhlille Liedon Maamiesseurantalolle. ”Jos päivä paistettaan tuhlaa, niin päivällä juhlaa voimme kentällä viettää, alla auringon”.

Ulkoilmajuhlia ei nyttemmin enää ole vietetty, vaan juhlapaikkana ovat olleet pääasiassa eri koulujen juhlasalit. Kesäaikaan kuitenkin kouluilla tehdään remonteja ihan ymmärrettävästä syystä ja näin tämän vuoden järjestelyvastuu siirrettiin vuorossa olevalta Paimiolta Liedolle, jossa juhla järjestetään Loukinaisten koululla lauantaina 25.7. Samalla koululla vietettiin juhlia myös 10 vuotta sitten, vuonna 2005, silloin vielä kaksipäiväisinä.

”Kotikirkon kellot kaikuu, menneet vuodet hetkeks haipuu”.

Juhlapäivä alkaa hartaushetkellä Liedon kirkossa Johanneksen kirkonkellojen soitolla. Puheen pitää **Veikko Sailola**, juuriltaan johannekselainen Vahdon kappeliseurakunnan pappi.

Sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä perinteisesti suoritettavan kunnianosoituksen jälkeen siirrytään Loukinaisten koululle, jossa tarjolla on ruokaa ja kahvia.

”Tuttavat kun taasen tapaa, silloin sananvuoro vapaa mukavasti liittyy juhlaohjelmaan”.

Myös kylä-, koulupiiri- ja sukukokouksien pitoon on päivän aikana mahdollisuus. Muistattehan varata tilan ryhmillenne ajoissa.

Johannes-Seura ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään koulun juhlasalissa ennen päiväjuhlaa, jonka ohjelma on vielä vähän ”vaiheessa” niin kuin nykyään sanotaan.

Juhlapuhujaksi olemme saaneet professori emeritus **Keijo Virtasen**, musiikkia juhlaan tuo lauluryhmä ”Evakkosiskot”, pukeutumalla myöskin nimensä mukaisesti.

Nuori laulajatyttö **Kia Keskitalo** tuo juhlaan tuulahduksen nykypäivää esittämällä oman aikansa musiikkia.

”... sinne kokoontukaamme, Johannesta muistelkaamme. Tule mukaan, niin näet: Juhlamieltä meillä on.”

– Soile Suomi –

Karjalaiset kesäjuhlat Hyvinkäällä

Ohjelman nykyinen versio:

Lauantai 13.6.2015

- 8.30 Karjala Open, Kytäjä Golf, South East -kenttä, Kytäjäntie 1265
- 9.00 – 18.00 Karjalainen tori, suku- ja pitäjäinfo, Vanha Areena, Kankurinkatu 4-6
- 9.00- Karjalan Liiton naistoimikunnan kahvio ja käsityönäyttely, Hyvinkään yhteiskoulu, Uudenmaankatu 17
- 10.00 VIP-piirakkakilpailut, Hyvinkään yhteiskoulu, Uudenmaankatu 17
- 10.00- Piirakkakilpailut, Hyvinkään yhteiskoulu, Uudenmaankatu 17
- 10.00- Karjalan Maraton ja nuorten maili, Jäähalli, Vaiveronkatu 70
- 10.00- Kyykkäkilpailut, Hakalan kenttä, Niinipuuntie 4
- 10.00 Karjalan Liiton kesäjuhlaseminaari, Villatehdas, Auditorio, Kankurinkatu 4-6
- 10-14 Työpajat lapsille, Villa Arttu, Kankurinkatu 4-6
- 10-14 Karjalan kielen pajat, Villatehdas, Näyttelytila, Kankurinkatu 4-6
- 11.00 Kuorokavalkadi, Hyvinkääsali, Kauppatori 1
- 15.00 – 16.30 Avajaiset, Pihkalan stadion, Urheilukatu 19 ja Kenttäkatu 2
- 18.00 Muistojen iltakirkko, Hyvinkään kirkko, Hämeenkatu 16
- 18.00 Vigilia, Hyvinkään ortodoksinen kirkko, Tsasounakuja 1
- 18.30 Karjalaisen Nuorisoliiton kansantanssikonsertti, Hyvinkääsali, Kauppatori 1
- 19.30 Viipurin Lauluveikkojen konsertti, Hyvinkään kirkko, Hämeenkatu 16
- 20.00 Juhlatanssit, Järjestötal, Munckinkatu 49
- 20.00-00.30 Karjalainen klubi-ilta, Rantasipi Sveitsi, Härkävehmaankatu 4

Sunnuntai 14.6.2015

- 9.00 – 15.00 Karjalainen tori, suku- ja pitäjäinfo, Vanha Areena, Kankurinkatu 4-6
- 9.00 Liturgia, Hyvinkään ortodoksinen kirkko, Tsasounakuja 1
- 10.00 Jumalanpalvelus, Hyvinkään kirkko, Hämeenkatu 16
- 10.00 Jumalanpalvelus, Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13
- 12.00 Kulkueen lähtöön siunaus ja lähtö (lähtöpaikka ja reitti avoin)
- 14.30 – n. 16.30 Päiväjuhla, Pihkalan stadion, Urheilukatu 19 ja Kenttäkatu 2

Kesäjuhlien seminaari

Kesäjuhlien seminaari on lauantaina 13.6. klo 10-12.30 Hyvinkään Villan studio Donnerissa, aiheena Karjalan luonto ja eläimistö. Karjala-kortin haltijoilla on seminaariin vapaa pääsy, muille hinta on 15 euroa.

Seminaarissa Karjalan eläimistöstä ja metsästyksestä luennoi Suomen riistakeskuksen johtaja **Reijo Orava**. Karjalan luontoon monien vuosikymmenien ajan perehtynyt lappeenrantalainen **Pertti Siilahti** esittelee Kannaksen ja Laatokan Karjalan luonnon ja eläimistön erityispiirteitä. Aihe liittyy Karjalan eräperinnekeruuseen, jota esittelee Suomen Metsästysmuseon amanuessi **Pekka Allonen**. Seminaarin avaa Karjalan Liiton puheenjohtaja **Marjo Matikainen-Kallström**.

13.-14.6.2015
Karjalaiset kesäjuhlat

Tuutha siekii Hyvinkääl!

Kirjapalkinto ja kirjavia sukkia

Seuran vuosi oli toimintaa täynnä

Seuran sihteeri Soile Suomi esitteli vuosikertomuksen. (Kuva: Liisa Katajainen.)

Seuran kevätkokouksessa saatiin yhteenveto viime vuoden tapahtumista. Kokonaiskuva kertoi menestyksellisestä ja monipuolisesta toiminnasta, jossa oli uusiakin elementtejä perinteisten lomassa. Tärkeimmäksi nousi seuran pitkäaikaisen kirjahankkeen realisointuminen suurteokseksi ja hankkeen jatkuminen tiedotuksen keinoin. Teos ehti saada myös parhaan pitäjäkirjan palkinnon.

Yksi viime vuoden erikoispiirteistä oli käsityöteeman vahvistuminen. Perinne käsityökerho toi löytämänsä Johannes-sukkien mallin yleisesti saataville. Tuotepakettiin kuului valmis lankapakkaus työohjeineen. Siitä tuli yllä mainitun teoksen ohella toinen joulun hittituote. Tietyn erikoisvärin lankavarastot tyhjentyivät kotimaasta ja kauempaakin. Myös kansallispukuhankkeen jatkoselvittely kytkeytyi käsityöteemaan. Työryhmä vieraili Orimattilassa ja pääsi tutustumaan ennalta tiedettyä laajempaan Johanneksen seudun perinneasujen kokoelmaan. Suomen Kansallispukukeskuksen edustajat tulivat sen jälkeen esittelemään aihetta paikan päälle avoimeen yleisötilaisuuteen. Matkalaisia oli liikkeellä kaikkiaan noin 250, suurimpana ryhmänä olivat talviristeilijät Tukholmaan. Kahden Johanneksen matkan lisäksi kohteina

olivat Saarenmaa sekä Tallinna. Samalla todettiin, että johannekselaiset koulupiirit, kylät ja sukuseurat ovat järjestäneet omia matkoja kotiseudulle.

Seuran muista tapahtumista Johannesjuhlien ohjelma kuvattiin tarkalla tasolla, samoin syksyn jäsenvierailu Porin seudulle. Uuden teoksen ”Jäi vain nimi sankarin” esittely oli molemmissa vahvasti esillä, sen lisäksi kirjan julkistamistilaisuus, osasto syksyn kirjamesuilla sekä Karjalaiset kirjamarkkinat antoivat näkyvyyttä teokselle, sen kirjoittajalle **Pirkko Kanervolle** sekä seuralle julkaisijana. Useat lehdet antoivat aiheelle runsaasti palstatilaa.

Toimikuntien vuosiraportit saatiin yhteenvedon liitteenä. Seuran viralliset kokoukset ja päätökset sisältyivät tietopakettiin, samoin yleistiedot jäsenistöstä, toimistosta ja lehtityöstä. Taloudellisesti viime vuosi oli menestys, vuositulos nousi kirjatuohtojen myötä ennätyslukemiin. Tilinpäätöksen käsittely sujui kaikin tavoin myönteisessä hengessä.

Kevätkokouksen vetäjänä toimi seuran kunniapuheenjohtaja **Paavo Väntsi** ja sihteerinä **Soile Suomi**. Parikymmentä muuta jäsentä oli kokoontunut käsittelemään seuran vuositilinpäätöstä.

– Hannu Rastas –

Kalevala 180 vuotta Kalevalan vaikutus nimistöön

Kalevalalla on ollut pysyvä vaikutus suomen sanastoon. Esimerkkeinä näistä mainittakoon *ansioityö, eräs, etevä, hietikko, järjestää, keskipäivä, leivonta, mahtipontinen, nuoriso, taru, tepsutella, urhea*. Myös sanojen muodostukseen teos on vaikuttanut: kuvakieliset ns. bahuvriihyhdys sanat ovat tyyppiä *sinisukka, tuliterä*.

Etu- ja sukunimet

Nimistöön Kalevalan vaikutus on ollut todella suuri. Kansallisromatiikan aikana 1800-luvulla innostuttiin vanhoista omaperäisistä nimistä. Joskus tosin tällaista nimeä saatettiin pitää pakanallisena, ja siksi esim. Kauko-nimeä eivät kaikki papit suostuneet antamaan kastettavalle lapselle.

Kalentereihin alettiin ottaa kalevalaisia etunimiä 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa. Näin yleistyivät *Aino, Ainikki, Annikki, Ilma, Ilmatar, Ilmi, Iltar, Kyllikki, Marjatta, Mielikki, Tellervo, Terhi, Terhikki, Tuire, Tuulikki, Vellamo, Ahti, Antero, Ilmari, Ilpo,*

Jouko, Kalervo, Kaleva, Kauko, Kauppi, Kimmo, Kullervo, Nyyrikki, Osmo, Pellervo, Sampo, Sampsä, Seppo, Tapio, Tiera, Ukko, Untamo, Unto, Väinämö, Väinö. Luettelosta moni löytää oman kutsuma- tai toisen nimensä. Osa näistä on kokenut uuden tulemisen nykylasten niminä.

Myös sukuniminä joitakin Kalevalan nimiä on ollut käytössä; sukunimien suomentamisinto toi näitä käyttöön. Sukunimiesimerkkejä: *Ahtola, Tapiola, Väinölä, Louhivuori* ja *Louhivaara*.

Kalevalaiset paikannimet

Paitsi Suomesta myös Baltiasta ja Luoteis-Venäjältä tunnetaan kansan-

runoudessa esiintyviä nimiä paikanniminä. Länsi-Suomessa kalevalaista paikannimistöä on yhtä yleistä kuin varsinaisella runonkeruualueella Karjalassa. Kylännimenä tunnetaan muutamia *Ilmarisia* (esim. Liedossa), Paimiossa on *Kaleva* ja Ylistarossa *Untamala*. Kaupunkien kaduille ja kaupunginosille on myös annettu nimiä Kalevalan mukaan. Espoossa on *Tapiola*, Turussa kadunnimillä *Kullervontie*, *Vellamonkatu* ja *Kalervonkatu*.

Yritysten ja tuotteiden nimet

Myöhemmin, erityisesti 1920–1930-luvuilla, kalevalaisia nimiä ryhdyttiin antamaan myös yrityksille, ja vaikkapa laivoille ja vetureille. Tuote- ja toiminimissä kalevalaisuus elää edelleen. Vakuutusyhtiöiden nimiä ovat olleet tai ovat yhä *Ilmarinen, Kaleva, Osmo, Pohjola, Sampo, Tapiola*. Asfalttiferman nimi on *Lemminkäinen*, keskusmetsä-

seuran *Tapio*. Jäänmurtajia ja panssari-laivoja on nimetty Kalevalan mukaan: *Sampo, Väinämöinen, Ilmarinen*, kauppalaitoja samoin (*Aallotar, Wellamo, Ilmatar*). Myös lääkärikeskus *Mehiläisen* nimen tausta on Kalevalasta: Lemminkäisen äiti saa mehiläiseltä voidetta, jolla herättää poikansa henkiin. Kalevala-korun tuotteita ovat mm. *Iku-Turso* -rannekoru ja *Kalevankarhu*. Ruokakaupan hyllyltä voi ostoskoriinsa poimia *Väinämöisen palttoonnappeja* ja *Ahti*-silliä.

Taloussanomien lehden mukaan Kalevalasta nimen saaneiden yritysten ja tuotemerkkien liikevaihto oli vuonna 2010 yhteensä 21 miljardia euroa. Tuote- ja yritysnimiä on noin 150.

Kalevala on siis edelleenkin mukana jokapäiväisessä elämässämme, huomaimme sitä tai emme.

– Kaija Sipilä –

Lähteet:
www.kalevalaseura.fi,
Taloussanomien 28.2.2012.

Evakkojen aarteet nähtävillä Käsityö museo Miilassa

Käsityö museo Miilaan Paimioon on koottu näyttely karjalaisten evakkomatkan tehneistä käsityöistä, jotka ovat monelle korvaamattomia aarteita. Näyttelyn avajaiset olivat huhtikuun 15. päivä ja avaajana toimi Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Satu Hallenberg, jolla on itsellä käsityöalan koulutus.

Näyttelyssä on esillä Karjalan eri pitäjistä tulleita naisten ja miesten käsityöitä. Karjalaisten lähdöt evakkoon molemmissa sodissa olivat niin hätäisiä, että mukaan ehdittiin monesti ottaa vain välttämättömimmät viiden päivän elintarvikkeet. Tästä syystä Evakkokäsityö näyttelyn käsityöt ovat harvinaisia. Ne ovat monelle näyttelyn nimen mukaisesti ”Kaikki mitä mie jaksoin kantaa.”

Näyttelyn kokoajat, museosuunnittelija **Laura Lankinen** Käsityö museo Miilasta ja puheenjohtaja **Arja Kulmala** Paimion Karjalaseurasta, ovat positii-visesti yllättyneitä siitä innosta, millä käsityöiden omistajat ottivat yhteyttä ja tarjosivat töitä näyttelyyn.

Näyttelyyn on koottu käsityöitä kolmeltakymmeneltä eri henkilöltä yhteensä n. 100 työtä. Vain neljältä eri henkilöltä on tullut runsaammin töitä. Työt on kerätty Paimiosta, Kaarinasta, Turusta, Naantalista, Salosta ja Ypäjältä.

Näyttelyesite kertoo koskettavia tarinoita. Kurkijokelainen 5-vuotias pikkutyttö kulki evakkomatkan äidin tekemät punaiset puuhelmet kaulassa. Helmet ovat nyt oman tyttären aarre.

Näyttelyn avaaja Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Satu Hallenberg vierellään avajaisyleisöä haitarinmusiikilla viihdyttäneet Riitta Saarnivaara ja Aino Tikka. Vasemmalla Paimion Karjalaseuran pj. Arja Kulmala.

8-vuotias pikkupoika Viipurista kulki länteen tärkeitä tavaroita pienessä salkussaan. Johanneksessa kasvaneet pellavat oli lähetetty syksyllä -39 Tampellaan kehrättäväksi ja päätyivät omistajalleen takaisin sodan jälkeen. Maitotonkassa maahan kätkeytyt tavarat saatiin kaivettua ylös viime hetkillä ja lähetettyä länteen.

Tyypillistä on, että käsityöt ovat koulunsa päättäneiden nuorten naisten tekemiä, usein tehty orsikoksi eli kapi-oiksi. Töiden kunto on hämmästyttävän hyvä. Juhlapöytäliinoja ei ilmiselvästi ole raaskittu käyttää. Matot on kulu-tettu loppuun, niitä näyttelyssä on vain yksi pieni niinimatto, minkä 17-vuotias kutoja teki itse riipimästään lehmuksen niinestä uitettuaan niitä ensin pitkät ajat Vuoksessa.

Lisää tarinoita voitte lukea näyttelyesitteestä. Näyttely on avoinna toukokuun loppuun asti to-su klo 12–16. Helatorstaina 14.5. suljettu. Museon osoite: Kirjakuja 2 (Vistalla, vastapäätä Sähkötallin museota)

– **Arja Kulmala** –
Kuvat: **Veikko Haltia**

Esillä on monia kauniita evakkomatkan tehneitä käsityöitä. Löytyy myös useita Johanneksesta tänne kulkeutuneita.

Seinällä Johanneksessa syntyneen Bertta Virtasen o.s. Hörkö tekemä rekiryijy ja sängyn päädyssä pöytäliina. Muut työt ovat Arja Kulmalan äidin Martta Teivosen tekemiä orsikoita, jotka pelastuivat oltuaan kuukauden maitotonkissa maahan kaivettuna. Ne kaivettiin viime hetkellä ylös ja lähetettiin länteen.

Johanneksessa kasvatetut pellavat lähetettiin kehrättäväksi Tampellaan syksyllä 1939. Tämä oli pellavien pelastus, sodan jälkeen Raija – Leena Suovuoren o.s. Paakkanen isoäiti sai pellavansa lankana takaisin. Ikkunan verho on tehty juuri niistä pellavalangoista. Keinun selkänojaalla Kerttu Reposta evakkomatkalla lämmittänyt shaali. Muut työt ovat Arja Kulmalan äidin tekemiä.

Puinen arkku vuodelta 1944.
Kuva: Riitta Kukkonen

Paimiossa juhlittiin näyttävästi

Paimion Karjalaisten 70-vuotisjuhlan avauksena oli kymmenen runoa, kuusi laulua ja viisi tanssiesitystä. Noin listattuna avauspaketti näyttää varsin suu- relta tai kirjavalta, mutta paikan päällä koettuna kyse oli todella hyvin harki- tusta ja hyvin läpi viedystä kokonaisuudesta.

Toisiinsa limitetyt palaset kertoivat tosi- elämän tarinan: nuoren karjalaisparin tutustumisen, yhteisen alun, sotavuosi- en hauraat elämänlangat evakkoteiltä rintamalle, elämänuskon ja uuden alun erilaisen taivaan alla. Avausohjelman runkona olivat **Maritta Lehtiön** koko- amat runot vanhempiensa elämän- taipaleesta. Turun Karjalakuoro toi osuuksissaan lähelle illat Kannaksella, sodanajan sielunmaisemat ja muistoi- hin siirtyneen Karjalan. Tanssiryhmä **Murosmöttösten** osuus antoi esitykseen lisää vauhtia ja voimaa, liikkeen kautta tunteiden paloa sekä maailman muutos- ta. Tämän kaiken yhteensovittaminen on oiva osoitus tasosta ja tavasta, jolla juhlaa on rakennettu.

Pirkko Vihannolle kulta- merkki
Karjalan Liiton tervehdyksen esitti puheenjohtaja **Marjo Matikainen- Kallström**. Karjalaisseurojen jäsen- määrän asteittainen väheneminen on yleinen huoli eri puolilla valtakuntaa.

Paimio on vahva esimerkki päinvastai- sesta kehityskulusta. Seuran jäsenmäärä on vajaassa vuosikymmenessä suun- nilleen kuusinkertaistunut ja ylittänyt jo 200 jäsenen rajan. Määrätietoinen työ on tuottanut tulosta, jota liitossa arvostetaan. Tässä yhteydessä kukitetti- tiin **Pirkko Vihanto**, jolle oli edellise- nä päivänä luovutettu Karjalan Liiton kultainen ansiomerkki.

Juhlavuosi paketissa
Paimion Karjalaisten juhlavuosi käyn- nistyi jo viime kesän lopulla, sen jäl- keen syksyllä ja talvikaudella on ollut monipuolista ohjelmaa sopivin annok- sin. Juhlapäivä täydensi kirjan julkis- tuksineen pakettin. Varsinaisen juhlan edellä oli tunti varattu onnitelujen esittämiseen. Seuran aktiivisuudesta ja yhteyksistä kertoo se, ettei aika ollut riittää onnitelijoiden vastaanottoon. Itse juhlassa tervehdyksensä esittivät liiton ohella Karjalaisseurojen piiri sekä Paimion kaupunki.

Pääteasema tallentaa tiedot ja tunnelmat

Vastavalmistuneen kirjan julkistami- nen oli yksi juhlapäivän kohokohdis- ta. Kirjan nimeksi tuli ytimekkäästi **Pääteasema**, koska Paimion rautatie- asema oli tuhansien siirtokarjalaisten etappina kahteenkin kertaan. Nimi viittaa erinomaisesti myös niihin tu- hansiin karjalaisiin, joille uusi koti ai- kanaan rakentui Paimioon. Teoksesta on tällä sivulla erillinen perusinfor- maatio. Teoksen on toimittanut **Seppo Pirhonen** yhteistyössä puheenjohtaja **Arja Kulmalan** vetämän kirjatyöryh- män kanssa. Sefon tietolähteiden kautta teoksessa on muun muassa laaja sekä tarkka kuvaus siirtokarjalaisten ja rin- tamamiesten asutustoiminnasta yleis- tasolta Paimion kasvaviin taajamiin ja sivukyliin asti.

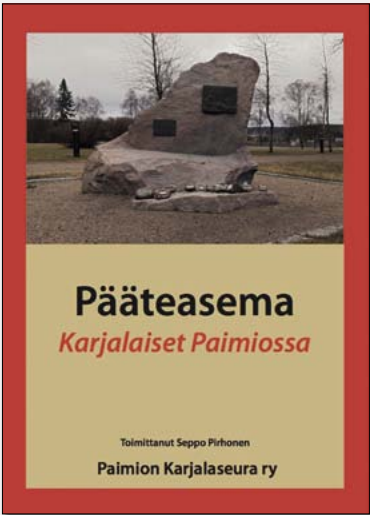
Tällainen tietopaketti palvelee karja- laissukujen ohella kaikkia paimiolaisia, niin paljon pintaa syvemmältä ympä- ristöoppia on saatavissa.

Pääteasema Karjalaiset Paimiossa

Kirja kertoo suuresta muutoksesta, jonka sekä paimiolaiset että karjalaiset kokivat sodan aikana ja sen jälkeen. Arkinen elämä järkkäyi. Suomi sel- viytyi itsenäisenä. Karjalaisten ja rintamamiesten asuttaminen oli maailmanlaajuisesti ainutlaatui- nen toimi. Tässä on kerrottu, miten se tehtiin.

Kun karjalaiset saivat tiedon tulevasta uudesta kotiseudusta, lähtivät he mukaan paikkakunnan pyrintöihin. Karjalaisuutta haluttiin vaalia, pitää yhteyttä kohtalotovereihin ja saada monipuoli- sesta kulttuuritoiminnasta vastapainoa asutusti- lojen ruumiilliselle työlle. Helmikuussa 1945 pe- rustettiin nykyinen Paimion Karjalaseura. Kirjassa on seikkaperäinen kuvaus seuran vaiheista. Kirjassa kerrotaan siirtoväen huollosta, vastaan- otosta, isänmaan suojaamisesta, asuttamisesta, koulunkäynnistä ja yhteiselämästä paikallisten kanssa niin lasten kuin aikuisten näkökulmasta. Tarinansa kertovat niin tavalliset ihmiset kuin ar- vostetut osajat.

Julkaisua varten on tehty paljon tutkimusta ja haastatteluja. Tekstiä täydentävät yli 560 valoku- vaa, lehtileikettä, karttaa, taulukkoa, diagrammia ja piirrosta. Antoisa lukukokemus myös ei-karja- laisille.

ISBN 978-952-93-5346-0
Sidottu, kovakantinen A4-koko
Sivuja 492

Myyntissä Paimiossa hintaan 40 e
Tilausten postituskulut 12 e.
Arja Kulmala puh 050 3403383

Kirjan myynti Paimion kaupungintalon
aula, Vistantie 18, Paimio
ke 6.5. klo 15-17
ti 26.5. klo 16-18

Verkkokirjakaupat

Paimion Sotaveteraanien onnitelijat etualalla, vasemmalta Tyyne Järvinen, Kyösti Vuontela, Pauli Reponen ja Paavo Tanjula. Taempana rovasti Jouko Kyyrölläkin on Johanneksen puku.

Karjalan Liiton puheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström piti juhlapuheen.

< Kirjatyöryhmästä koolla Armi Suomi, Hannele Kajander, Seppo Pirhonen ja valmiin kirjan kanssa puheenjohtaja Arja Kulmala.

Johannes-Seuran julkaisema teos ”Jäi vain nimi sankarin” ja paimiolaisten ”Pääteasema” muodostavat omal- la tavallaan yhdessä kokonaisuuden. Ensimmäinen kirja painottaa karja- laispitäjän elämää ennen sotavuosia ja niiden keskellä, jälkimmäinen kuvaa vastaanottavan pitäjän vaiheita sekä suurta muutosta ja elämää siirtokarja- laisten tulosta nykypäiviin asti. Johannes on yhdistävänä tekijänä, niin merkittävä osa Paimioon tulleista on ollut johan- nekselaista juurta. Toisaalta molemmat teokset antavat yleistietoja aiheestaan paljon yhtä pitäjänrajaa laajemmin. Niistä löytää sekä karjalaisen että var- sinais-suomalaisen kotiseudun sykkeen rauhan vuosista sodan kurimukseen ja löytää muuttuneen kotiseudun yhteisen rakentamisen – tarkkoina tietoina ja ihmisten kokemuksina.

– Hannu Rastas –
Kuvat: Veikko Haltia

Maritta Lehtiö kaksoisroolissa lausujana ja juontajana.

KOULUMUISTOJA

Keken kouluputki 1937 - 1951

Kouluputkeni avautui syyskuun alussa 1937 Johanneksen Kaislahden kansakoulun alakoulun I luokalla. Siihen aikaan – joidenkin mielestä kenties lähes esihistorialliseen aikaan – koulut alkoivat syyskuun alussa ja niitä sanottiin osuvasti kouluiksi eikä miksiäkään asteiksi. Kansakoulu oli 6-luokkainen. Alakoulu käsitti luokat I – II ja yläkoulu luokat III – VI. Kouluviikot olivat 6-päiväisiä. Siis lauantainakin oltiin koulussa.

Kaislahden kansakoulun alaluokkia opetti **Kerttu Kylälä**. Hänen puolisonsa **Kilpi Kylälä** opetti yläkoulun luokkia. I luokalla aloitti samana vuonna mm. **Jorosen** (nykyisin **Silfverbergin**) **Terttu**, jonka kanssa olimme lähes koko kouluputken ajan samoissa kouluissa. Sanotaan, että minkä nuorena oppii, sen vanhana unohtaa. Mutta minäpä muistan ainakin ensimmäisen läksyn. Se oli Aa, jolla ei tietenkään ollut mitään tekemistä luottoluokitusten kanssa. Patalappua en oppinut virkkaamaan, vaikka opettaja ja tytöt auttoivat minua. Ehkä se johtui siitä, että olen vasenkätinen. Pidän kaikki työkalut - virkkukoukku mukaan luettuna - vasemmassa kädessä. Kirjoittamaan opin kylläkin oikealla kädellä. Enkä muista, että minua olisi mitenkään pakotettu oikeakätiseksi.

Putosin koulu-matkalla jäihin

Asuimme 1937 Pitkäsaarella, josta oli koululle matkaa noin viisi kilometriä. Olin kouluputken alussa vasta 6-vuotias, koska täytin seitsemän joulukuun 20. päivänä. Pääsin saaresta mantereelle milloin mitenkään. Kerran putosin jäihin. Mutta mitäs tuosta, jatkoin matkaa koulun. Joskus rospuuttoaikana asuin isovanhempieni luona Huistuppulassa. Heiltä oli matkaa koululle vain noin kilometri. Silloin kun aloitin koulun, ei ollut kouluruokailua. Se tuli kai 1938 (?) ja se oli maksullinen. Ruoan teki isoäitini **Hilda Ahlqvist** kotonaan.

Näin sujui alakoulu. Syksyllä 1939 pääsin yläkouluun eli III luokalle. Lokakuussa koulunkäynti keskeytettiin, kun YH (ylimääräiset harjoitukset) pantiin toimeen. Ehkä koulumme oli sotaväen käytössä (?).

Talvisota syttyi

Talvisota syttyi 30.11.1939. Joulukuun 6. päivänä – siis itsenäisyyspäivänä – alkoi minun ensimmäinen evakkomatkani yhdessä äitini ja tätini kanssa. Päädyimme Kiskoon, jossa talvisodan päätyttyä kävin III luokan kevätlukukauden Tieksmäen kansakoulussa. Voin vain todeta, että olipa aika risainen kouluvuosi, mutta kouluputkessa oltiin joka tapauksessa.

Välirauhan aikana Vihdissä ja Pyhäjärvellä

Sitten olikin taas vuorossa koulun vaihto. IV luokan syyslukukauden nautin opetusta Vihdin Nummelan kansakoulussa. Elettiin välirauhan aikaa. Tässä koulussa oli järjestetty kouluruokailu. Se merkitsi myös sitä, että silloin tällöin oppilaat joutuivat oppituntien jälkeen perunatatteriin. Koulun läheisyydessä on lentokenttä. Kävimme joskus välitunnilla katsomassa lentokoneita. Lähellä asuinpaikkaamme kulki Hangon rata, jolla Neuvostoliitto aloitti syksyllä 1940 kauttakulkuliikenteen vuokraamaansa Hangon tukikohtaan.

Kaislahden kansakoulun oppilaat syksyllä 1937. Keijo eturivissä kolmas vasemmalta. Terttu toisessa rivissä vasemalla.

Vetureissa oli samanlainen möreä ääni kuin onkareissa Viipurinlahdella. Kyseiset junat eivät herättäneet sympatioita itse kussakaan.

Sitten vaihdoimme taas maisemaa. Muutimme 1941 UI Pyhäjärvelle Karkkilan kupeeseen. Niinpä ilmoitauksiin vuoden alussa Tuorilan kansakouluun, jossa kävin IV luokan kevätlukukauden ja koko (!) V luokan. Lauseenjäsennys ei koko kansakouluaikana hahmottunut minulle kunnolla. Oli alusta, mainetta ja määräyksiä. Vasta oppikoulun I luokalla subjektit ja predikaatit ynnä muut selvisivät minulle ja ovat hallussa edelleenkin.

Kun Tuorilan koulu oli saanut nauttia/kärsiä meikäpojan läsnäolosta, olikin jo korkea aika vaihtaa koulua. Jatkosota oli alkanut kesäkuussa 1941 ja joukkomme olivat vallanneet Karjalan takaisin. Erotessani koulusta kevätlukukaudella 1942 pyysin opettajalta mukaani Vänrikki Stoolin tarinat ja sain. Kirja on minulla edelleenkin.

Takaisin Johannekseen

Muutimme takaisin Johannekseen keväällä 1942. Asuimme Huistuppulassa isovanhempieni luona, sillä suomalaiset joukot (JR 11) olivat talvisodan aikana vetäytyessään noudattaneet hävitetyn maan taktiikkaa ja polttaneet mm. kaikki Pitkäsaaren talot. Kaislahden, Huistuppulan ja Niemelän taloja ei ollut ehditty onneksi polttaa. Niinpä Kaislahden koulukin oli säilynyt. Siellä oli sotavankileiri, joka siirtyi Niemelän työväentalolle syksyllä. Koulunkäynti

voitiin aloittaa tutussa koulussa. Siellä kävin kansakoulun VI luokan kuten Terttukiin. Opettajana oli **Vuokko Soila** (sittemmin **Hurme**). Hän oli sotien jälkeen puolisonsa **Heimon** kanssa opettajana Paimion Veikkarin kansakoulussa, jossa äitini oli keittäjänä.

Oppikouluun Uuraaseen

”Kansikset” oli nyt käyty enemmän tai vähemmän menestyksellisesti. Oli aika siirtyä ”oppikseen”. Lähin oppikoulu oli Uuraan yhteiskoulu, jonne pääsi sujuvasti junalla Lipposen seisakkeelta. Tässä koulussa kävin oppikoulun I luokan 1943 - 44. Syyslukukauden koulu toimi Uuraassa. Jatkosodasta muistutti se, että koulumme pihassa olevassa rakennuksessa oli majoitettuna merisotilaita. Pari kertaa sotilas seisoi pihassa kovennettua täyspakkauksellaan. Merivoimat käyttivät Uurasta tukikohtanaan. Satamassa voi nähdä mm. moottoritorpedoveneitä torpedoineen ja nahkapukuisine merisotilaineen.

I luokalla tutustuin revonsaarelaiseen **Pauli Pyökäriin**, jonka kanssa myöhemmin soittokeikkailimme Paimiossa. Umpisuomalaiselle tuotti ruotsin kieli aluksi vaikeuksia. Kevääseen mennessä pärjäsinkin tässäkin uudessa aineessa kohtalaisesti. Muistan vieläkin ensimmäisen oppimani ruotsalaisen sananlaskun ”Borta bra, men hemma bäst”. Luokanvalvojamme oli **Gabriel ”Riku” Rikkonen**. Luokkamme oli viimeinen Uuraan yhteiskoulussa Uuraassa aloittanut luokka. Kuten mainitsin, kuljin junalla Lipposen seisakkeelta Uuraaseen Salmi 2:een. Junavaunut olivat kun-

noitettavan vanhoja III luokan matkustajavaunuja, kenties 1800-luvun puolelta. Niissä oli kamiina, johon liisättiin tarvittaessa puita. Vaunussa oli tunnelmaa! Seinällä oli kyltti: ”Älä sylje lattialle - Spotta ej på golfvet!” Pari kolme kertaa kävelinkin kotiin ilta-päivällä, kun ja jos junavuorot eivät sopineet. Ensin tietä pitkin Monolaan ja sitten rataa pitkin Niemelään, sillä Uuraaseen ei ollut maantietä mantee-reelta. Niemelästä lamsin sitten tietä pitkin kotiini Huistuppulaan. Matkaa kertyi noin 8 kilometriä.

Koulumme evakuoitiin Miehikkälään

Kevätlukukaudeksi 1944 koulumme evakuoitiin varmuuden vuoksi Miehikkälään. Tämä oli minun toinen evakkomatkani, joten minusta tuli tuplaevakko. Miehikkälässä koulumme toimi kansakoulussa. Syömässä kävimme läheisessä kirkonkylän ravintolassa, jonne annoimme elintarvikekortit. Me oppilaat olimme majoitettuna paikakunnan taloihin, kuka minnekin. **Pesosen Pertti** ja minä asuimme maalais-talossa noin kolmen kilometrin päässä koululta. Vaati melkoista tahdonlujuutta kävellä sieltä sunnuntaisin syömään kirkonkylään ja takaisin, kun ei ollut koulupäivä. Eikä sitä lujuuksia joka sunnuntai löytynyt. Sodasta muistutti vain se, että muutaman kilometrin päähän kirkolta putosi saksalainen sotilaskone, jonka miehistö pelastui laskuvarjoilla paitsi yksi, jonka varjo paloi. Suomi ja Saksa olivat silloin kassasotijoita ja aseveljiä – ”Mitkämpfer” und ”Waffenbrüder”.

Kevätlukukausi Miehikkälässä päättyi normaalina ajankohtana. Suvivirsi laulettiin ja joutui armas aika. Palasimme kotikonnuillemme Kannakselle. Armasta aikaa ei kuitenkaan kestänyt kauan, sillä Neuvostoliitto käynnisti 4. strategisen iskun Kannaksella 9.6.1944. Oli lähdettävä 16.6. pois sodan jaloista. Olin ajamassa karjaa Talin Ihantalan ja Portinhoikan kautta Luumäelle, jossa pääsimme junaan, avovauunuun.

Keskikoulu loppuun Paimiossa

Evakkojuna saapui Paimion asemalle juhannusaattona. Näin minusta oli tullut triplaevakko. Meidät majoitettiin Paimion yhteiskoululle, josta muutimme muutaman päivän kuluttua Hanhijoelle. Kun välirauha oli solmittu Neuvostoliiton kanssa ja sota saksalaisia vastaan oli alkanut Lapissa syyskuussa, voi Paimion yhteiskoulu aloittaa syyslukukauden marraskuussa 1944. Ilmoittauduin II luokalle ja kävin Paimiossa keskikoulun loppuun (luokat II - V). Nyt olimme Tertun kanssa taas samassa koulussa. Luokanvalvojamme oli **Sirkka Kantele**. Uutena aineena tuli saksa. Repaleinen koulukäynti oli päätynyt.

Kolmannella luokalla teimme piirustuksessa suuritöisen aapisen fraktuura-kirjaimilla asta öhön. Se on minulla edelleen tallella, samoin keräämäni kasvit. Piti tietää tieteellinen nimi ja heimo. Oli myös lintujen tunnistamiskoe. Tunsin kaikki muut linnut paitsi varpusen. Opettaja kyllä myönsi, että täytetty lintu oli vuosien saatossa menettänyt tunnusmerkkejään.

Sitten ote koulun vuosikertomuksesta lukuvuodelta 1947 - 48: ”Koulun oppilaat ottivat osaa Suomen Opiskelevan Nuorison Raittiusliiton raittiuskilpailuihin. Koulustamme kirjoitti parhaiten viidennen luokan oppilas **Keijo Pennanen** saaden erikoispalkintona 800 markan arvosta kirjallisuutta.” Kilpa-aineeni nimi oli ”Varis katselee iltamista palaavia”. Palkintona oli **L. Onervan** kirjoittama kaksiosainen **Eino Leinon** elämäkerta. Mielenkiintoinen teos raittiuskirjoituskilpailun palkinnoksi: Leinohan ei tunnetusti ollut varttuneessa iässänsä raittiusmiehiä.

Lukioluokat Turussa

Lukioluokat VI-VIII kävin Turun suomalaisessa yhteiskoulussa 1948 - 51. Luokanvalvojamme oli **Einari Joutsamo**. Tertun kanssa olimme samalla luokalla, kuten olimme olleet jo Kaislahden kansakoulussa. TSYKissä tuli opetettavaksi kaksi uutta kieltä, englanti ja latina. Asuin Paimion Vistalla ja kuljin junalla kouluun Turkuun. Matka kesti noin tunnin. Sen ajan voi käyttää hyödyllisesti lukemalla läksyjä.

Kouluputki päättyi ylioppilastutkintoon. Ylioppilaita valmistui tällöin koko Suomessa runsaat 3000. Nykyisin valkolakin taitaa saada kymmenkertaisen määrän vuosittain. Kouluputkeeni sisältyi seitsemän koulua kahdeksalla paikkakunnalla sekä yhdessä koulussa kahteen otteeseen (Kaislahti). Sitten alkoi opintoputki korkeakouluissa ja elämän koulussa. Mutta ne ovatkin sitten eri asia. Lopuksi totean, että koulu antoi hyvät eväät elämälle.

– Keijo Pennanen –

Ylioppilas
vm 1951.

Uuraan yhteiskoulu.
Kuva: Uuraalaiset
ry:n kokoelmat

----- KOULUMUISTOJA -----

Kaislahden kansakoulu

Hankala tie päätöksestä toteutukseen

Kaislahdessa opiskeltiin jo tilapäisesti kansakoulussa, kun Rokkalan kansakoulu oli hetken aikaa sijoitettuna Kaislahdessa loppuvuodesta 1881 syksyyn 1882. Varsinainen Kaislahden kansakoulu perustettiin kutakuinkin neljännesvuosisata myöhemmin - ja melkeinpä väkisin - muutamien asianharrastajien toimesta. Johanneksen kuntakokous teki joulukuussa 1904 päätöksen Kaislahden piirin koulun rakentamisesta yhteisillä varoilla, ja että kunta ottaisi lainaa rakennusta varten. Tähän koulupiiriin kuuluivat kylistä Kaislahti, Niemelä ja Huistuppula. Kuntakokouksen päätöksestä seurasi sarja erinäisiä valituksia. Niemelän ja Huistuppulan kyläläiset eivät olleet

Alkuun päästiin vuokratiloissa Kaislahden ns. alahovissa. Heti ensimmäisellä lukukaudella koulu pidettiin suljettuna 9.-16.12.1908 välisen ajan paikkakunnalla levinneen tulirokon vuoksi. Koulun ensimmäinen opettaja oli Joroisista kotoisin oleva **Maiju Teittinen**, joka opetti Kaislahdessa aina vuoteen 1932 asti.

Oma koulu-rakennus

Johanneksen kunta sai vuonna 1908 valtionapua Kaislahden piirin koulun opettajattaren ja mieskäsitöiden ohjaajan palkkaamiseksi, edelliseen tarkoitukseen 900 mk (3509 € *) ja jälkimmäiseen tarkoitukseen 75 mk (292,40 € *) vuosittain. Ehtona oli, että koululle valmistetaisiin oma talo tontille, johon koulua varten varattaisiin riittävä ala puutarhamaata seuraavaan syksyyn mennessä.

ensi talven aikana omalla kustannuksellaan jakaa koulun huoneissa keittoa päivälliseksi kansakoululapsille. Siihen ei tietysti ollut kellään mitään vastaan sanomista, vaan olisi asia suurempaa huomiota osalleen sietänyt.” Varsinainen koulukeittolatoiminta Kaislahdessa alkoi vasta vuonna 1931.

Opettajia nelivuotisesta kuusi-vuotiaaksi muuttuneessa kansakoulussa

Maiju Teittisen opettajakaudella Kaislahden koulu oli nelivuotinen kansakoulu aina vuoteen 1926 asti. Alkuopetus hoidettiin kirkon ylläpitämänä kiertokouluna. Vuonna 1921 voimaan astuneen oppivelvollisuuslain mukaan

kunnan piti vastata myös alkuopetuksesta. Kaislahdessa alakoulun toiminta alkoi vuonna 1926, jolloin Kaislahden kansakoulusta tuli siten kuusivuotinen. Alakoulun opetustilana toimi koulun yhdistetty käsityö- ja voimisteluluokka. Ensimmäinen alakoulun opettaja oli **Ester Vilhelmiina Hämäläinen**. Teittisen jälkeen Kaislahti sai vuonna 1932 toisen pitkäaikaisen opettajansa viipurilaisesta **Kyösti Kilpi Kultimo Kylälästä**.

Hannukkalaiset Päätilään

Vuonna 1933 yläkoulussa oli yli 50 oppilasta, jolloin kansakoulutarkastaja huomautti asiasta – olisi pitänyt palkata yksi opettaja lisää. Koulun johto ehdotti lisäopettajan sijasta Hannukkalasta olevien oppilaiden siirtämistä Päätilän koulupiiriin. Kouluhallitus vahvistikin siirron vuonna 1935.

Sodan jaloissa

Talvisota keskeytti opinnot. Kun johannekselaiset palasivat evakosta, oli kunnan 12 kansakoulurakennuksesta jäljellä vain kolme: Kaislahden, Hankalan, ja Revonsaaren koulut. Kouluvaliokunta arvioi Kaislahden kunnostustöiden tulevan maksamaan 8 000 mk (1631 € *). Kun korjaustöiden jälkeen päästiin taas koulutyön alkuun, alkoi koulu aamuisin kello 9.00, ja koulua käytiin myös lauantaisin.

Opettajia yläkoulussa:

- Maria (Maiju) Loviisa Teittinen (1909-1932)
- Kyösti Kilpi Kultimo Kylälä (1932-1939, 1942-1944)
- Vuokko Soila

Opettajia alakoulussa:

- Ester Hämäläinen (1926-1927)
- Elsa Tiainen (1927-1928)
- Kerttu Heinonen (1928-1937)
- Kerttu Kylälä o.s. Hintsanen (1937-1944)
- Aura Valtti

Poikien käsityöopettajana toimi eri henkilöitä mm. **Joonas Rikkonen** ja **Johannes Hämäläinen**.

Koulun johtokunnassa ovat toimineet ainakin:

- ratamestari **Matti Häyhä** (1932-1934-1937-1940)
- rouva **Mertta Huitu** (1932-1934-1937-1940)
- työmies **Otto Rikkonen** (1932-1934-1937-1940)
- **Ilmari Stenberg** (1932-1934)
- **Anton Kosklin** (1932-1934)
- talollinen **Reino Hämäläinen** (1932-1934-1937-1940)
- työmies **Aarne Rouvi** (1935-1937-1940)
- talollinen **Anton Topiaanp Kesäläinen** (1935-1937)
- **Tyko Ahlqvist** (1938-1940)

* ARVO NYKYRAHA KSI MUUTETTUNA; käytetty rahamuseon rahanarvolaskuria, <http://apps.rahamuseo.fi/rahanarvolaskin#FIN>

Lähteet:

Johannes, Viipurin läänin Rannan kihlakuntaan kuuluneen Johanneksen pitäjän historia- ja muistelmateos, s.358-373
Kaislahden koulupiiri: Kaislahti Huistuppula Niemelä
Jäi vain nimi sankarin, Pirkko Kanervo, s. 262-265
Historiallinen sanomalehtikirjasto: <http://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti>
Johannekselainen 9/1994 s. 4, Kaislahe koulu Kajastus-kerho tyttöi
Johannekselainen 5/2000, Kaislahden koulussa, Niemelän tyttö

Kaislahden kansakoulu 8.6.1934

innokkaita uutta koulua perustamaan, perustellen haluttomuuttaan mm. sillä, että näissä kylissä oli vähän kouluun aikovia lapsia. Lisäksi oltiin sitä mieltä, että kyseisistä kylistä pystyi mainiosti käymään muissakin kouluissa, kuten Vaahtolassa tai Monolassa - jos joku nyt lapsensa kouluun tahtoi.

Vihdoinkin opetuksen alkuun

Lukuvuonna 1908-1909 Viipurin läänin perustettiin 27 uutta kansakoulua, joista Kaislahden koulu oli yksi. Monien valitusten jälkeen koulu siis pääsi kuin pääsikin aloittamaan toimintansa syksyllä 1908.

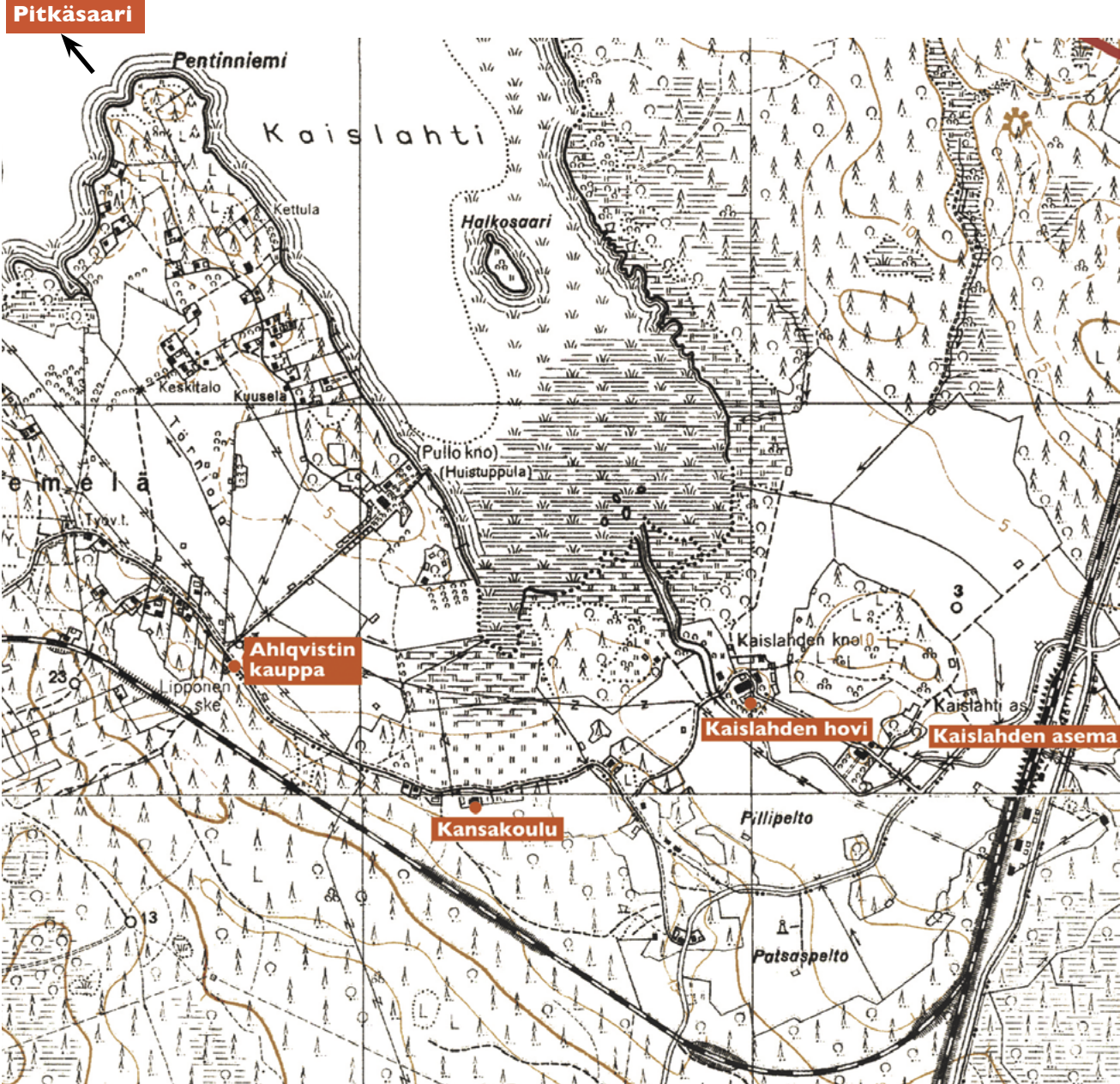

Kaislahden koulun 4. luokka lukuvuonna 1924-1925. Eturivissä vas. opettaja Maiju Teittinen, Lyly Vanninen, Helvi Kesäläinen ja Laura Kolehmainen. Takarivissä vas. Irja Uski, Hilja Tikka, Ingrid Pukki, Kauko Tikka, Sulo Kvist ja Urho Räsänen.

Niin Kaislahden koulu sai oman koulurakennuksen vuonna 1909 Kaislahden kartanon omistajan **Vihtori Huidun** luovuttamalle tontille Niemelään johtavan tien varrelle, rauhalliseen paikkaan.

Aikansa edelläkävijä

Kaislahden koululaiset saivat nauttia hetken poikkeuksellisesta etuudesta koulussaan. Maakansa-lehti kertoo numerossaan 71, syyskuun 15 pvnä vuonna 1909 tärkeässä kuntakokouksessa Johanneksen kunnantuvalla Vaahtolassa käsitellyn myös seuraavan asian: ”Tilanomistaja W. Huittu pyysi kunnalta saada Kaislahden koulussa

Johannes-Seuran matka Osloon 12.–17.7. 2015

Kaupunkilomalle Osloon 12. – 17.7.2015

12.7. (sunnuntai) Paimio – Lieto - Turku

PAIMIO / Vistamatkat, Vistantie 24.....	19.00
PIIKKIÖ / Shellin pys. (tarvittaessa).....	19.15
LIETO / Shell-Roineen piha.....	19.30
TURKU / Linja-autoasema, tilausajolaituri nro 9.....	19.50
TURKU / Viking Line terminaali.....	20.00
Laivalippujen jako bussissa.	
Laiva m/s Grace lähtee	20.55
Ilta laivalla omaan tahtiin...	

13.7. (maanantai) Tukholma – Oslo

Laiva saapuu Tukholmaan klo 6.30, sitä ennen mahdollisuus nauttia meriaamiainen (lisämaksusta). Matka jatkuu kohti Osloa tarpeellisin tauoin. Osloon saavumme n. klo 16. Majoitus hotelliin kaupungin keskustassa.

14.-15.7. (tiistai-keskiviikkko) Oslossa

Aamiaiset hotellissa. Opastettu kaupunkikierros suomenkielisen oppaan johdolla. Muita kohteita voivat olla esim. Frognerpuisto (Vigelandin puisto), kuninkaanlinna, kaupungintalo, Bygdöyn museot ja Holmenkollen.

16.7. (torstai) Oslo – Tukholma

Aamiainen hotellissa. Kello 9 lähtö kohti Tukholmaa, matkalla tarpeelliset tauot. Viking Linen m/s Amorella lähtee Tukholmasta klo 20.00. Päivällinen laivalla (lisämaksusta).

17.7. (perjantai) Turku – Lieto – Paimio

Laiva saapuu Turkuun klo 7.35, ajo keskustan kautta Lietoon ja Paimioon.

Matkan alustava perushinta: € 585/hlö sisältää seuraavat palvelut:

- ★ Bussimatkat ohjelman mukaan Vistamatkojen bussilla
- ★ Laivamatkat Turku – Tukholma – Turku Viking Linen laivoilla
- ★ Hotellimajoitus Oslossa H2-huoneissa aamiaisin
- ★ Opastettu kaupunkikierros Oslossa
- ★ Tiemaksut Norjassa
- ★ Marginaalivero
- ★ Kuljettajan ja matkaemännän palvelut

Lisämaksusta:

- ★ Meriaamiainen, aikuinen 10 €
- ★ Meriaamiainen, 12-17 v. 6 €, 6-11 v. 4 €
- ★ Buffet-illallinen laivalla 31 €
- ★ Buffet-illallinen, 12-17 v. 10,50 €, 6-11 v. 6,50 €
- ★ H1 huone/hytti 198 €

Matkan hinta perustuu 1.3.2015 vallinneisiin hintoihin, määräyksiin ja valuuttakursseihin, niiden muuttuessa pidätämme oikeuden muuttaa hintoja vastaavasti. Muista! Matkalla tarvitaan passi tai kuvallinen henkilökortti. Ilmoita matkaa varatessasi mistä nousevat bussiin. Muista merkitä NIMI- ja OSOITETIEDOT matkatavaroihisi!

Halutessasi voit tehdä meillä myös matkavakuutuksen. Lisätietoja sekä matka- ja peruutusehdot saatavana toimistostamme tai verkkosivuiltamme. Matkan vastuullinen matkatoimisto Vistamatkat Oy.

Ilmoittautumiset Liisa Katajainen, puh. 040-7410 425 tai Vistamatkat Oy, puh. 02-4775 600.

MATKATOIMISTO

VISTAMATKAT

PAIMIO, VISTANTIE 24, PUH. 477 5600, FAX. 477 5614

Johannes-Seuran ja Vistamatkojen matka Karjalaisille kesäjuhlille Hyvinkäälle sunnuntaina 14.6.2015.

Matkareitti

Lieto/Shell klo 5.40 – Turku linja-auto as. 6.00 (tilausajolaituri 9) – Paraisten th. 6.15 – Piikkiö/Shellin pys. 6.25 – Paimio/ Vistamatkat 6.40 – Salo/Piihovi(tarvittaessa) 7.10 – Hyvinkää	Lähtö takaisin Hyvinkäältä päiväjuhlan jälkeen n. klo 17.00. Matkan hinta 30 €. Ilmoittautumiset Liisa Katajainen puh.040-7410 425 tai matkatoimisto Vistamatkat Oy puh. 02-4775 600.
--	---

Kaislahden ja Päätilän koulupiirien yhteinen kotiseutumatka 6.-8.7.2015 (ma-ke)

Viipuriin, Johannekseen, Päätilään ja Hannukkalaan. Matkan hinta n. 300 €. Tarkemmat tiedot kesäkuun Johannekselaisessa. Ilmoittautuminen 1.6.2015 mennessä puh. 040 5505 128 / Yrjö Ahjosaari. Tervetuloa myös muut kuin koulupiiriläiset!

Autokorjaamo Testipiste M. Hiiri

Hallimestarinkatu 22
20780 KAARINA

Puh. (02) 243 5585
Faksi (02) 243 5100
Gsm (0400) 824 767
markku.hiiri@testipiste.fi

TOYOTA
autokorjaamo m.hiiri
testipiste

VOUDEN 2014
KARJALAINEN PITÄJÄKIRJA

496 sivua, yli 300 kuvaa, henkilöluettelossa n. 1500 nimeä.

Hinta: 35 €/kpl,
3 kirjaa 100 €.

+ toimituskulut (nouto postista):
9,30 €/kirja, 11,30 €/2 kirjaa,
13,30 €/3 kirjaa.

Lähetys ulkomaille:
maakohtainen hinnoittelu.

Tiedustelut:
Johannes-Seura ry, Myllytie 1,
21500 PIIKKIÖ, puh. 02 4795 118,
email: johannesseura@elisanet.fi

- 18.-21.5. Virolaista eksotiikkaa Tartto, puolih. opas 395 €
- 18.-21.6. Juhannus Tallinna hotel Metropol 295 €
- 18.-21.6. Hotel Nordik Forum 260 €
- 18.-21.6. Juhannus Hotel Pärnu 299 €
- 26.-28.6. Johannes htl Lokki alk. 195 €
- 26.-28.6. Viipuri htl Victoria alk. 225 €
- 30.6-3.7. Saarenmaa – Hiirenmaa puolih. 430 €
- 14.-19.7. Laatokankierros Konevitsa, Aleks.Syvär. Valamo alk. 595 €
- 22.-27.7. Vienan Karjala Sotahistoriallinen matka, Sampo Ahto alk. 555 €
- 25.-26.7. Saimaan kanavaristeily – Viipuri alk. 250 €
- 7.-11.9. Ruskamatka Kuusamo puolih. opas 645 €
- 14.-19.9. Ruskamatka Ivalo puolih. opas 695 €
- 22.9-2.10. Romanttinen Gardajärvi puolih. opas 1255 €

Ryhmäviisumi 64 €, 12 kk 130 €

StarTours Oy

Ritvan Matkat ja Retket

www.ritvanmatkatjaretket

Hörkön sukuseuran kevätretki Turun kasvitieteelliseen puutarhaan

Ruissalon puistotie 215:een lauantaina 16. toukokuuta klo 13.

Tervetuloa myös Simo Hörkön sukuyhdistyksen jäsenet!

Kasvitieteellinen puutarha kuuluu biologian laitoksen biodiversiteetti- ja ympäristötieteen osastoon. Ulko- ja sisäpuutarhan kasvikokoelma käsittää yli 5000 lajia ja lajiketta, jotka ovat elävä näyteikkuna maapallon kasvimaailman monimuotoisuuteen. Puutarha palvelee myös suurta yleisöä tarjoamalla tietoa, valistusta ja elämyksiä. Sisääntuloaulan yhteydessä on pienimuotoista siemen-, taimi- ja matkamuistomyyntiä sekä kahvio.

HÖRKÖN-
MAELTA
NYKY-
SUOMEEN

SIMO KRISTIANINPOIKA HÖRKÖN
SUUVU VAIHEITA

Hörkönmäeltä nyky-Suomeen

Simo Kristianinpoika Hörkön suvun vaiheita

Julkaisija:
Simo Hörkön Sukuyhdistys ry, 2015

Kirjaa on saatavana myös Johannes-Seuran toimistolla Piikkiössä.

Kirjan hinta 30 euroa

Tiedustelut:

Soile Suomi p. 050-3427600 /
soilemarja@gmail.com
Eira Laiho p. 040-5129135 /
eira.laiho@dnainternet.net

Johannekselainen

Johannekselainen ilmestyy n. 10 kertaa vuodessa

Kustantaja ja julkaisija:
Johannes-Seura ry

Toimisto:
Myllytie 1 (Kirkonkulma) 21500 Piikkiö, puh. 02-4795 118

Avoinna: keskiviikkoisin klo 12-17 ja kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena arklauantaina klo 10-15. (ks. sivu 2)

www.johannes.fi

sähköposti: johannesseura@elisanet.fi

Päätoimittaja:
Hannu Rastas, Saksantie 89, 21500 Piikkiö
Puh: 050-3541 363

Sähköposti: hannu.rastas@dlc.fi

Lehtitoimikunta:
Marjatta Haltia, Liisa Katajainen, Sari Scimone, Kaija Sipilä ja päätoimittaja.

Lehden toimittajia:
Kaikki lukijamme, johannekselaiset ja heidän ystävänsä.

Ilmoitushinnat: 0,55 €/palstamm (perusteena 4-palstainen sivu, palstan maksimileveys 70 mm).

Säännöllisistä jatkuvista ilmoituksista alennus.

Kuolinilmoitukset: *Leveä palsta (Kapea palsta)*

- korkeus enintään 8 cm = 65 € (40 €)
- korkeus enintään 10 cm = 85 € (50 €)
- korkeus enintään 12 cm = 100 € (60 €)

Kiitosilmoitukset: 5 €.

Tilaushinnat vuonna 2015:
Vuosikerta 30 € Suomi ja Ruotsi, muut maat 35 €.

Piikkiön Osuuspankki FI54 4714 1020 0595 46.

Toimituksellinen aineisto:
Lukijoiden kirjoituksia ja kuva-aineistoa otetaan muokattavaksi julkaisemista varten tai julkaistavaksi sellaisenaan.

Vastuu ja päätökset julkaisemisesta ovat toimituksen. Julkaisemisen jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan, muu aineisto pyydetäessä.

Vastuu ilmoituksista:
Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoituksen poisjäämisestä tai muusta julkaisemisesta sattuneesta virheestä lehden vastuu rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

Taitto: Esa Haltia

Sata-Pirkan Painotalo Oy